

MALMÖ
UNIVERSITET

Carin Cuadra, professor vid Institutionen för socialt arbete

Kristofer Hansson, lektor vid Institutionen för socialt arbete

Charlotte Petersson, lektor vid Institutionen för socialt arbete

Projektet syftar till att undersöka

- (1) det sociala arbetets förmågor att fortsätta sin kärnverksamhet under den press Covid-19 skapar,
- (2) i efterhand undersöka vilka lärdomar dessa aktörer kommer dra av Covid-19:s samhällseffekter.

Projektet fokuserar på socialt arbete inom kommuners välfärdsstrukturer samt civilsamhället organisationer som bedriver socialt arbete.

Empiri & metod

- Telefonintervjuer (mer än 50 aktörer)
 - Den kommunala socialtjänsten
 - Diakoner
 - Kvinnojourer
 - Organisationer för hemlösa
 - Osv.
- "Gråa dokument"
- "Det yttersta skyddsnätet i tider av pandemi – Kvinnojourer satt under press" – Malmö universitet

- Vad händer med de individer som lever i sårbara situationer när ett samhälle drabbas av en kris likt pandemin?
- Hur kan civilsamhället fortsätta att stödja och hjälpa dessa individer och grupper?

Den kommunala socialtjänsten – några nedslag

- Individ- och familjeomsorgen
- Äldreomsorg och hemsjukvård
- Funktionshinderomsorgen
- KNÄCKFRÅGAN: hur kan man upprätthålla "social distans" ✓
- när "det är så man gör socialt arbete"
- "fysisk distans" = avstånd i rummet

Ledningens perspektiv för att ställa om

- Ledningen växlar upp! Lokalt-regionalt-nationellt
- Prioritering bland uppgifter
- "Operativa grupper" (t.ex. skyddsutrustning)
- Omorganisering i "cohort" och "team"
- Personalplanering – inte minst inför julen!
 - Närvarouppföljning & kompetensinventeringar
 - Tester & smittspårning
- Synlig och närvarande – sitta hemma?
- Kommunikation & kommunikation & kommunikation

Det brukarnära perspektivet – kärnverksamhet

- Mötas – hembesök - telefon – digitalt
 - Rumslig distansering & skyddsutrustning (avgränsning)
 - Pausa vissa (få) verksamheter – andra inte
 - Upphandling av ”karantänplatser” (ex. hemlösa)
 - Transporter med bil?
 - Kommunikation (ex. närvaro i sociala media)
-
- **KNÄCKFRÅGAN:** hur kan man upprätthålla social närhet trots fysisk distans

Kvinnojourerna i Sverige

- Målet för kvinnojourernas arbete är att ge stöd och skydd till våldsutsatta i nära relation och att förebygga/motverka förekomsten av detta våld i samhället
- Kvinnojourerna utgör ingen homogen verksamhet.
- Erbjuder ofta en rad gemensamma, stödjande och sociala aktiviteter under trygga former
- Detta ska hjälpa till att bryta känslan av ensamhet och isolering hos personer som är utsatta för våld
- **Men detta blir problematiskt vid en pandemi!**

I tider av pandemi

- Vi måste fråga oss: hur förändras hemmet?
- Isolering betyder olika saker för människor!
- Den ojämna riskfördelningen är synlig i hemmet

I tider av pandemi

- Kontakten med kvinnor och barn blir svårare
- Tidigare sammanhang som arbete och skola försvinner
- Den viktiga gemenskapen försvåras

Intervjuer i höst – vad ser vi

- Kvinnojourerna försöker återgå till ordinarie verksamhet men med fortsatt anpassning efter FHM
- Fortsatt låg beläggning på flera skyddade boenden
- Ökningen i antal samtal/kontakter under mars/april har sjunkit
- Uttrycker en oro för verksamheternas ekonomi
- Svårt att skapa stärkande gemenskap för våldsutsatt
- Framtiden oviss – är detta det nya ”normala”?
- Tid för verksamhetsutveckling

Diakonerna – att ställa om (SMT)

- Hansson, Kristofer (kommande). "Inställt tillsvidare": Diakonernas arbete att hitta nya vägar ut under covid-19-pandemin. *Socialmedicinsk tidskrift*

Det innovativa civilsamhället!

- Ställer snabbt om
- Är många gånger vana vid kris
- Är små och flexibla
- Drivs av andra krafter än kommun respektive marknad
- Är nära brukarna
- Är heterogena och därmed anpassningsbara
- Arbetar för att skapa gemenskaper
- **Detta är signifikant för kvinnojourerna & diakonerna**

“Science and technology studies (STS) can help us understand and respond to the COVID-19 pandemic, but only insofar as it can offer accounts of the political ecologies of the virus that map how power relations till the social, spatial, and epistemological grounds over which it travels.”

EASST/4S

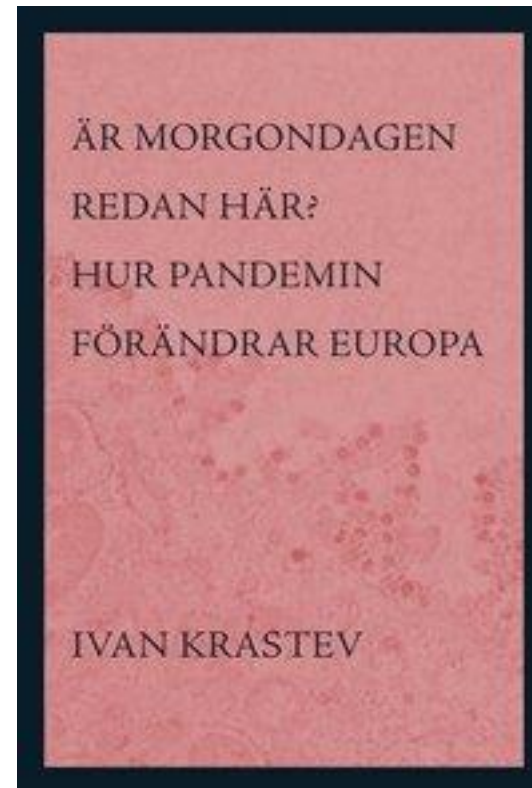

”Immuntary Life is an attempt to understand the role immunity in this interjection of flesh into the play of power”
– Nik Brown

”Hemma, i olika rum”

Om den ojämna riskfördelningen i
samhället –

Men alla har *inte* tillgång till detta kollektiv.

Coronavirus >

I pandemins spår ökar trycket i hemmet

- På Folkhälsomyndighetens hemsida står det: "Stanna hemma även om du bara känner dig lite förkyld." Hemmet ses under pandemin som vår trygga borg, men för många är det inte så. För dem är hemmet snarare ett fängelse, där partnern eller föräldrarna nu ges full kontroll. Forskaren Kristofer Hansson, Malmö, belyser den här situationen i dagens essä.

Essä • Artikeln publicerades 2 oktober 2020

För alla människor blir inte hemmet en trygghet under pandemin.

Foto: Lars Thulin

Detta är en personligt skriven text i Vetada Allrahanda. Åsikter som uttrycks är aiorbetans egna.

Hemmet har kommit att få en annan laddning under Covid-19-pandemin. Det är genom att söka sig till hemmet som vi som enskilda individer förväntas ta enskilt ansvar för spridningen av viruset i samhället. I en del länder runt om i världen har det varit en tvingande hemkarantän. I Sverige är det som bekant mer av en rekommendation.

**MALMÖ
UNIVERSITET**

Teoretiska perspektiv som kan vara belysande Praktiknära

- Krisberedskapssystemets organisering
- Risk & Sårbarhet & Beroenden
- *A serious disruption of the functioning of a community or a society at any scale due to hazardous events interacting with conditions of exposure, vulnerability and capacity, leading to one or more of the following: human, material, economic and environmental losses and impacts (UNDRR)*
- *It is the collapse of the [cultural] protection that constitute the disaster proper (Carr 1932).*

Några slutsatser

- Det sociala arbetet utvecklas och lär under pandemin
- Det behövs kompletterande bilder av pandemin för att förstå hur samhället bör agera för att stärka
 - det kommunala sociala arbetet
 - frivilligorganisationernas arbete (civilsamhället)
- Aktörer inom civilsamhället behöver stöd för att kunna fortsätta sitt arbete och vara en del i det yttersta skyddsnätet för våldsutsatta kvinnor (och deras barn)

<https://www.ystadsallehanda.se/kultur/i-pandemins-spar-okar-trycket-i-hemmet-6e0c7917>

<https://urplay.se/program/219742-ur-samtiden-forelasningar-fran-malmo-universitet-det-yttersta-skyddsnetet-under-pandemin>

